

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА**

НАСТАВНА ПРОГРАМА

***ИНТЕРНА И ПЕДИЈАТРИЈА СО
НЕГА***

**ИЗБОРНА
IV ГОДИНА**

***ЗДРАВСТВЕНА СТРУКА
Медицинска сестра***

Скопје, 2008 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ИНТЕРНА И ПЕДИЈАТРИЈА СО НЕГА

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовен профил: медицинска сестра

1.2.2. Струка: здравствена

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Четврта

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 66 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Изборен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По совладувањето на наставната програма по предметот **интерна и педијатрија со нега** како избран ученикот стекнува знаења и вештини и се оспособува:

- да администрира, пополнува потребни обрасци и формулари во болнички установи;
- да применува принципи на здравствена нега;
- да разликува недоносено од доносено новороденче;
- да применува соодветна нега, начин на исхрана и асептична работа кај недоносено новороденче;
- да ја познава улогата на инкубаторот и беби термот;
- да ги познава најчесто употребуваните лекови во педијатријата и нивното разредување;
- да ги познава мерките на реанимација и да асистира при нивното изведување;
- да учествува во тријажа на болно дете и прием на итен случај;
- да познава принципи на здравствена нега кај хронично болни деца;
- да применува професионални етички стандарди во вршењето на професионалната работа.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на зацртаните цели, потребни се предзнаења од наставните предмети анатомија, физиологија и хигиена со здравствено воспитување изучувани во I година; нега на болен, патологија, микробиологија и инфектологија со нега, практична настава изучувани во II година; интерна и педијатрија со нега, микробиологија и инфектологија со нега, хирургија со гинекологија и акушерство со нега, практична настава изучувани во III година, застапени во наставниот план за образовниот профил медицинска сестра, предмети карактеристични за образовниот профил.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. АДМИНИСТРИРАЊЕ И ВОДЕЊЕ НА МЕДИЦИНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ВО БОЛНИЧКА УСТАНОВА	6	Ученикот: <ul style="list-style-type: none">- да ја познава медицинската документација;- да ги пополнува листите за хемиски и бактериолошки испитувања;- да евидентира во формуларите;- да внесува податоци за витални знаци во температурна листа.	<ul style="list-style-type: none">- Запознавање на учениците со медицинската документација;- организирање на нивната работа;- контролирање на нивната работа.	Педијатрија со нега Практична настава
2. УЛОГАТА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ВО НЕГАТА НА НЕДОНОСЕНИ ДЕЦА	12	<ul style="list-style-type: none">- Да воочува разлика меѓу доносено и недоносено новороденче;- да ги применува постапките за нега на недоносено новороденче;- да применува:<ul style="list-style-type: none">• нега кај недоносено според неговите потреби;	<ul style="list-style-type: none">- Објаснување за разлики кај доносено, недоносено и недостасано дете;- дискутирање за разлики кај доносено, недоносено и недостасано дете;- демонстрирање на постапки за нега, исхрана, регистрира	Педијатрија со нега Гинекологија и акушерство со нега Практична настава

		<ul style="list-style-type: none"> • постапки за асептична работа; • постапки за спроведување на исхрана кај недоносено; • постапки за одржување на телесна температура; <ul style="list-style-type: none"> - да евидентира на температурна листа; - да асистира при нега на недоносено во инкубатор и беби терм. 	<p>податоци во температурна листа;</p> <ul style="list-style-type: none"> - следење на работата на учениците; - мотивирање на индивидуалната работа на учениците. 	
3. УПОТРЕБУВАНИ ЛЕКОВИ ВО ПЕДИЈАТРИЈАТА И НАЧИН НА АПЛИКАЦИЈА	10	<ul style="list-style-type: none"> - Да подготвува и аплицира лекови кај болни деца; - да применува начини на апликација на лекови. 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на начинот на подготовка на лековите; - демонстрирање на аплицирањето на лековите; - следење на учениците при аплицирањето; - контролирање во процесот на работа. 	Педијатрија со нега Практична настава
4. УЛОГАТА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ РЕАНИМАЦИЈА	12	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги познава мерките на реанимација, - да го подготвува потребниот материјал; - да ракува со потребната апаратура; - да асистира при подготовка на материјалот за 	<ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со апаратурата што се користи при реанимација и опремата; - манипулирање со апаратурата; - познавање на фазите на реанимација. 	Педијатрија со нега Практична настава

		реанимација.		
5. УЛОГАТА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ УРГЕНТНИ СОСТОЈБИ	12	<ul style="list-style-type: none"> - Да асистира при приемот на итен случај, - да учествува во медицински манипулации при збринување на болното дете. 	<ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со редоследот на збринување на болен во витално загрозна состојба. 	Педијатрија со нега Практична настава
6. НЕГА НА ХРОНИЧНО БОЛНО ДЕТЕ	14	<ul style="list-style-type: none"> - Да идентификува карактеристични симптоми на одредени хронични заболувања: дијабетес, целиакиа, цистична болест, хемофилија; - да обучува родител за нега на дете во домашни услови и прилагодување на детето во домашни услови; - да го советува детето за начинот на живот и исхрана зависно од заболувањето. 	<ul style="list-style-type: none"> - Дискутирање за хронични болести кои се третираат во домашни услови; - објаснување на карактеристичните симптоми за одредени хронични заболувања; - демонстрирање на начинот на давање на совети и комуникација со родители; - контролирање на индивидуалната оспособеност на учениците; - вреднување на индивидуалната оспособеност на учениците. 	Педијатрија со нега Практична настава

4.2. Наставни методи и активности на учење

Согласно целите на наставната програма по **интерна и педијатрија со неџа** како изборна наставникот применува современи наставни методи кои на ученикот му даваат можност да биде активен учесник во наставата преку неговите активности во училиштето и вон училиштето. Овие наставни методи подразбираат примена на наставните форми за работа: работа во групи, во парови/тендеми/или индивидуално.

Во текот на наставата наставникот ги презема следните активности: објаснува, демонстрира, опишува, споредува, анализира, дискутира, поставува прашања, ја следи работата на ученикот, го мотивира ученикот, го води ученикот и др.

Во текот на наставата по предметот, активноста на ученикот се состои во дискутирање, прибележување, набљудување, споредување, демонстрирање, читање и пишување, правење проекти на дадена тема, изработување домашни задачи и друго.

4.3. Организација и реализација на наставата

Воспитно - образовната работа по наставниот предмет **интерна и педијатрија со неџа** како изборен се реализира преку теоретска и практична настава во кабинет-училница и практична база на соодветна клиника и диспанзар . Учениците се организирани во групи. Образовните активности се организираны во две полугодија, преку неделен распоред на часовите. Бројот на часовите, кој е даден за одделните наставни целини во точка 4.1. од овој документ, опфаќа часови за обработка на нови наставни содржини, повтрување, утврдување, правење проекти на дадена тема, гледање на видеофилмови и ЦД, преку организирање на работилници со содржини од областа на **интерна и педијатрија со неџа** како изборен.

4.4. Наставни средства и помагала

За поефикасно постигнување на целите се користи: графоскоп, компјутери, телевизор, видеоленти и ЦД , слики, текстови и други наставни средства и помагала предвидени според нормативот за простор, опрема и наставни средства.

За поуспешно совладување на целите на предметот ученикот користи соодветна литература, и тоа: учебници и учебни помагала, наставни материјали подготвени од страна на наставникот, дополнителна литература за наставникот, Интернет, стручни списанија и сл.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши преку следење и вреднување на знаењата и умеењата континуирано во текот на целата учебна година, усно, практични знаења или други форми, кои се користат по обработката на секоја наставна целина. Секој ученик во текот на едно полугодие добива најмалку две оценки. Доколку ученикот не ја совлада наставната програма по предметот, се постапува според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет **интерна и педијатрија со нега** како избран треба да ги поседува следните персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да ги применува литературниот јазик и писмото на кои се изведува наставата, да е отворен и комуникативен, подготвен за соработка, да има соодветно професионално образование, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен, да ја почитува личноста на ученикот, да е подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставата по предметот **интерна и педијатрија со нега** како избран ја реализираат кадри со завршени студии по:

- медицина;
- висока медицинска школа;

со здобиена педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард за простор и опрема

Наставата по наставниот предмет **интерна и педијатрија со нега** како изборен се реализира во кабинет-училница, опремена според нормативот за простор и опрема за здравствената структурата за профилот медицинска сестра, како и соодветната клиника, диспанзер, дневна болница.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА ПРОГРАМАТА

7.1. Датум на изработка: март 2008 година

7.2. Состав на работната група:

1. д-р спец. Лидушка Василеска, раководител, советник, ЦСОО- Скопје
2. Милка Самарџиевска, наставник, СМУГС „Д-р. Панче Караџозов”- Скопје
3. д-р Соња Славковиќ наставник, СМУГС „Д-р. Панче Караџозов”- Скопје
4. проф. д-р Оливера Муратовска, Клиника за детски болести- Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: септември 2008 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по **интерна и педијатрија со нега** - изборна програма ја одобри (донесе) Министерство за образование и наука со решение бр. 07 - 4332 / 1 од 03. 06. 2008 година.